

Jože Bolda je izkusil marsikaj, zdaj pa živi v domu ostarelih občanov v Dravljah

Navadna zgodba malo nenavadnega človeka

Je pa res pravi živi humorist, ta Jože Bolda. Osemdeset jih je že preživel v slabem in dobrem, pa pravi, da več v slabem, ampak človek se navadi in potem je vse tako enostavno. Rodil se je v nekdanji slavni Stepanji vasi v hiši, ki je imela pol grunta, ampak za tiste čase je bila to kar velika reč. Imeli so dobro zemljo, zelenjadni vrt in kar tri konje, pa sedem krav in krasnega bika, ki ga Jože še danes ne more prehvaliti.

»Bil je res tisti bik pravi lepoteč. Mislim, da so bile tudi krave zaljubljene vanj, saj so kar no-rele za njim. Enkrat pa nam je ušel iz hleva in bilo je, kakor bi pobegnili tigri iz živalskega vrta. Pa smo ga kmalu našli v neki detelji in skoraj nam je takrat poginil.

Jože je imel še pet bratov in dve sestri. Zdaj živijo še Jože in Rudel. Jože na Dolenjski cesti, Rudel pa v Slovenskih Konjicah. O, še se kdaj vidimo. Pa je res lepo, če ima človek kakšnega brata na stara leta. Jaz sem od obeh najstarejši. Toda ne dam se. Včasih me kdo takole pobara, ja, Jože, se že kaj pripravljaj na smrt. Jaz pa nazaj: Bo že videla hudirja, če me pride ovohavat. Kadar se takole bolj slabo počutim, vzamem kar pot pod noge in grem. Pa si mislim: Jože, dokler boš tako zlahka hodil, skoraj tekel, ti pa res ne more biti nič hudega. Potem pridem domov in od prijetne utrujenosti kar zaspiš.

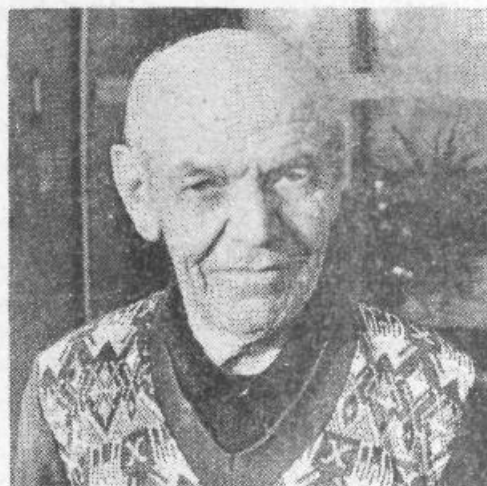
Ko je bil Jože Bolda še mlad, je bil kakor drugi vaški frkolini za vse neumnosti. Najraje je lovil ribe in žabe po barjanskih jarkih in bilo je veliko veselih ur, ko so dečki slačili žabje krake in jih potem pekli kar na žerjavici. Z ribami je bilo bolj nevarno. Lahko je prišel kakšen policaj ali ribji čuvaj in potem so morali čez drn in strn in Jože se je nekoč skoraj ves polomil, ko je padel v neko jamo.

»Najlepše pa je bilo, ko smo furali po n-tranjskih gozdovih. Ampak oče je hotel, da bo

kaj iz mene in me je dal učiti za pleskarja k firmi Brunčič-Rebernik. To sta bila res odlična mojstra in čeprav sem moral garati po ves dan, sem se tudi veliko naučil. Kar deset let sem delal pri tej firmi in čeprav se je takrat bolj malo zasluzilo, si za tisti denar vsaj kaj dobil. Tudi vino je bilo poceni in pili smo ga, da je bilo veselje. Naše delo je že tako, da moraš kdaj pa kdaj poplakniti grlo, drugače ti tista barva vse razžre.«

K vojakom pa Jože Bolda ni nikoli šel. Bil je premajhen, saj so mu namerili na naboru komaj nekaj čez meter in pol in za avstrijskega cesarja je bilo to premalo. Pa se Jože še zdaj na ta račun pošali. »Res sem bolj majhne rasti, pa če me je kdo vprašal, zakaj nisem šel služiti vojakov, sem rekel, da sem prevelik. To pa zato, da ljudje ne bodo mislili, da sem tako neumen, kakor trdijo nekateri. Res sem bolj majhen, ampak za kakšnega purša ali pa za kuharja bi bil dober. Pa sem se takrat na naboru delal povrh vsega še bolnega. Nekaj dni nisem nič jedel in bil sem ves zelen. Pa so rekli, kaj č'mo s takim črvikom, saj še do vojašnice ne bo prišel živ.

Tako je to bilo. Zmazal sem se. Veliko mojih vrstnikov pa je pobrala vojna. Tudi oženil sem se pozneje s Francko Končan iz Polhovega Gradca. Lepo sva se razumela. Z otroki pa nisva imela sreče. Kar dva sta šla, fantek in

punčka, čisto majčkena na oni svet. Midva pa sva tolkla naprej ta ljubi svet. Jaz sem kot pleskar kar dobro zasluzil, žena pa je bila snažilka. Za kruh in še kaj je zmeraj bilo. Zdaj sem tako žalosten. Žena mi je umrla pred tremi leti. Najhuje je, če človek zgubi najboljšega prijatelja. Pa mi kdo pravi: Jože, pa se še enkrat oženi, da ne boš tako sam. Vidite, pa me kar zaboli. Mojo rajno sem imel tako rad, da se ne da povedati z besedami. Zdaj sem tu v domu ostarelih občanov v Dravljah. Kar lepo je. V sobi sva s Tonetom Praznikom tam nekje iz Dolenjske in če po pravici povem, imam najraje kozarček dobrega vina. Kar pomladi me in kar samemu sebi se smejim. Imam kar lepo pokojnino. Kako pa ne, saj sem se ubadal s tistimi 'farbami' kar petdeset let. Tudi nekaj žepnine dobim in svet se vrti lepo naprej.«

Jože je prestal tudi veliko hudega. Ne samo, da je moral delati v slabem in mrzlem vremenu, na prepihu in v vseh mogočih situacijah. Bil je tudi preganjan in zaprt in takole mi je pripovedoval o tistih časih. »Italijani so me zaprli že na začetku leta 1942. Raznašal sem Slovenskega poročevalca, pa je nekdo nekaj čveknil in že sem bil v kehi. Najprvo na ljubljanski sod-niji, potem v šempetrski vojašnici, pa v Kopru in Trstu in od tam v Benetkah, v Bologni, Rimu in nazadnje v Viterbi na jugu Italije. Kar dve leti je trajala ta moja zaporniška pot in včasih sem že mislil, da bo po meni. Pa sem se vedno zmazal. Če se je le dalo, sem se prijavil za kuharja. To je najboljša stvar, da preživiš. Na ta način sem lahko pomagal tudi sojetnikom. Kar devet slovenskih fantov nas je vandralo skupaj. Zdaj pa ne vem, če je še kateri živ. Če je, bi rad, da prebere te vrstice in mi kaj napiše, da bom vedel, kako in kaj.«

Jože Bolda se je po vojni zaposlil kot navaden delavec. Za težko in zahtevno pleskarsko delo je bil že preslab. Ampak z voljo in veliko ljubeznijo do svojega poklica se je spet dokopal do svoje pleskarske službe in v njej tudi dočakal pokojnino.

Za dolgo življenje in tako optimistično razpoloženje se mora zahvaliti predvsem svoji naravi in svojemu humorju, ki ga zlepa ne zapusti. Ko ga povabim na kozarec vina, se široko nasmeje in pravi: Ja, pijunil ga pa res ne bom ven. In greva dol po stopnicah doma ostarelih občanov in vsi naju gledajo. Jože se široko smeje in razlaga, da bo prišel v časopis, da si je to že od nekdaj želel. Zdaj pa se mu je ta želja izpolnila.

Ladislav Lesar

Mladi obiskovalci šišenskih knjižnic

Najbolj občutljiva publika

(jm) — Težišče socialne funkcije vsake knjižnice je javnost, ta je njen bistveni znak. Čas zahteva vedno več, saj nam odpira zaveso v čitajoči svet, ki je z vsakim dnevom bolj zasežen, zraven pa vedno bolj potreben.

Mladi bralci predstavljajo skoraj dve tretjini knjižnega obiska knjižnic Šiške. Kolikor jim pomeni branje približevanje drugim, pomeni iskanje novega. Prav ti mladi bralci imajo v sebi tisto plemenito radovednost, ki jih sili, da hočejo spoznati neznano, ujeti neulovljivo, pogledati v najtemnejše globine, se ozreti v sonce in se neprestano približevati odmikajočim se ciljem. To je gotovo najzahtevnejša in najbolj občutljiva publika.

Za slovenski kulturni praznik in prihodnjem letu bo začel delovati v prenovljeni Vodnikovi domačiji na Vodnikovi cesti pionirski oddelek knjižnice Šiške. Knjižničarji se že sedaj pripravljajo, naročajo opremo, zbirajo knjižno gradivo. Na pomoč jim je priskočila tudi kulturna skup-

nost občine Šiška in tudi Ljubljanska kulturna skupnost. Knjižničarji želijo svojo osnovno dejavnost popestriti ne samo z izposojajo priljubljenega branja, tudi s posebnimi oblikami dela se bodo ukvarjali, prirejali ure pravljic, spoznavanje z mladinskimi pisatelji in pesniki, osnovali naj bi tudi malo likovno kolonijo, praktično vse tisto, kar zanima mladi svet.

Želja knjižničarjev je tudi, da dobi pionirski oddelek knjižnice takšnega strokovnjaka, ki bo v mladih znal spoznati neznano in ujeti neulovljivo. Hoteli bi, da bi bil pionirski oddelek knjižnice odprt vsak dan v tednu. Pri sedanjih kadrovskih razporeditvah to, žal, ne bo mogoče. Upajmo le, da bo občinska kulturna skupnost imela posluš za rešitev tega problema.

Če literatura in zavezanost lepi besedi sami še ne pomenita zadostnega razloga, pa nova pionirska knjižnica v Vodnikovi hiši pričča o pri-zadevnosti občanov in kulturnih skupnosti, da bi knjigi, branju in posebnim oblikam kulturnovzgojne dejavnosti utrlj pot v življenje.